

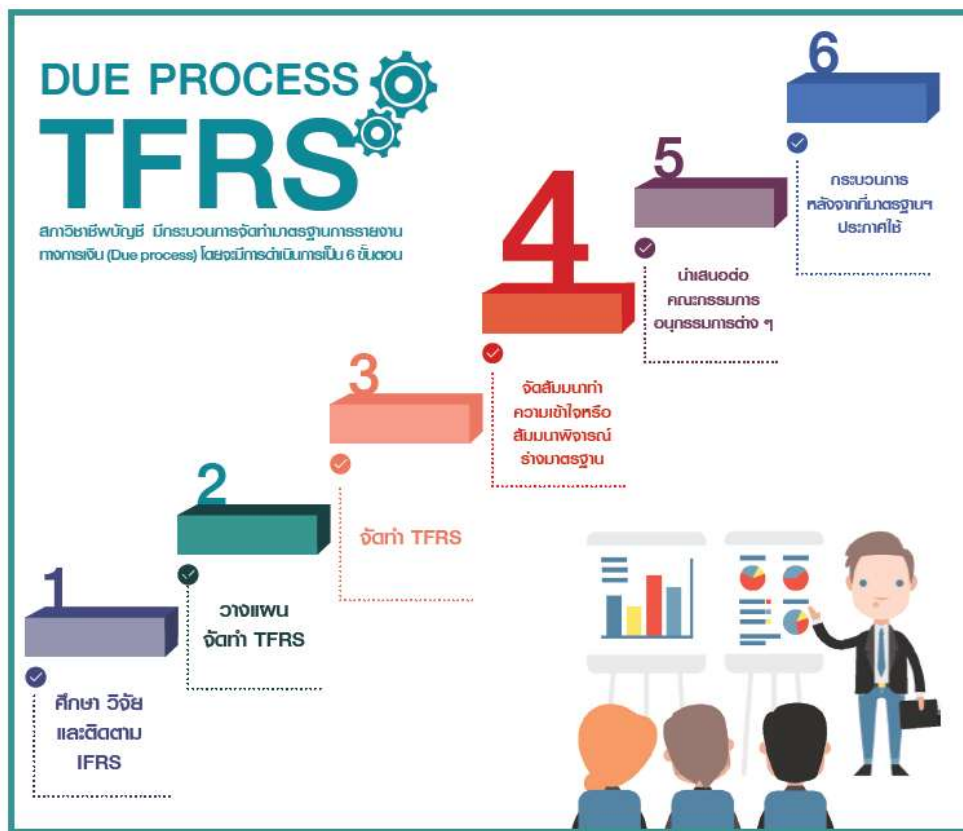

สรุปการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า
(กลุ่มผู้ให้สินเชื่อสถาบันการเงิน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์)

วันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกษรี ฌรงค์เดช สภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (“มาตรฐานฯ”) ด้วยต้องการให้รายงานทางการเงินของกิจการภายในประเทศไทย มีคุณภาพ เชื่อถือได้ เป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน รวมถึงสามารถเปรียบเทียบได้ในระดับสากล

เพื่อเพิ่มคุณภาพในการออกมาตรฐานฯ และเพื่อให้การบังคับใช้มาตรฐานฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมาตรฐานฯ มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานการพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและรอบด้าน จึงมีกระบวนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Due process)* มีการดำเนินการเป็น 6 ขั้นตอน คือ

*สามารถศึกษากระบวนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (Due process) โดยละเอียดทางเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี

เนื่องจากสภาวิชาชีพบัญชีอยู่ระหว่างกระบวนการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จะมีผลบังคับใช้ในปี 2563 สภาวิชาชีพบัญชีได้เผยแพร่ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (ฉบับภาษาไทย) ทางเว็บไซต์ของสภาวิชาชีพบัญชี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2559 โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีการแก้ไขในหลักการการรับรู้รายการของสัญญาเช่าทุกสัญญา คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อธุรกิจที่มีการทำสัญญาเช่าในระยะยาวเกินกว่า 1 ปี เช่น ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจโรงพยาบาล ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจสื่อสาร และโทรคมนาคม ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจเดินเรือ ธุรกิจเหล็ก ธุรกิจที่ใช้การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ ซึ่งกิจการเหล่านี้ต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อม รวมถึงทำความเข้าใจในแนวทางการนำหลักเกณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว ดังนั้นจึงจัดสัมมนาพิจารณาเพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 3 สำหรับกลุ่มผู้ให้สินเชื่อสถาบันการเงิน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เมื่อพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2561 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ศูนย์

อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช สภาวิชาชีพบัญชี สุขุมวิท 21 (อโศก) สรุปการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ดังต่อไปนี้

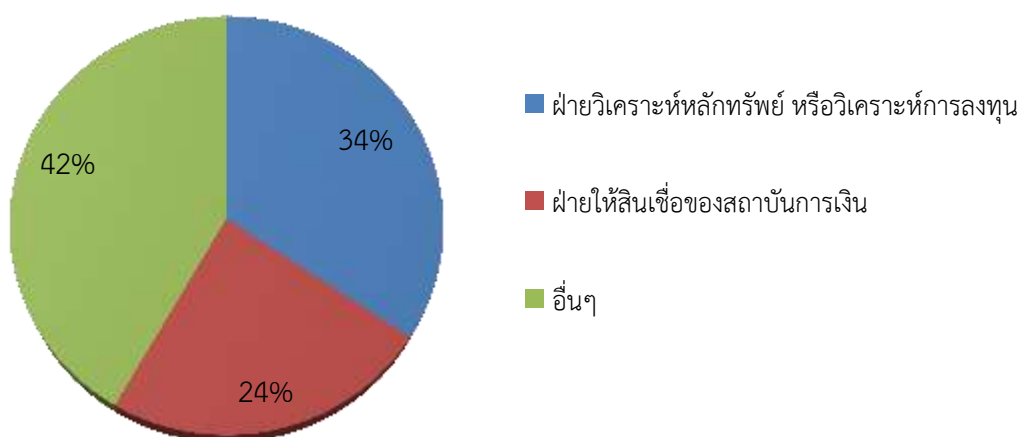
สรุปความคิดเห็นจากการสัมมนาพิจารณาพิจารณาร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (กลุ่มผู้ให้สินเชื่อสถาบันการเงิน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์)
วันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เวลา 13.00 -16.00 น.
ณ ศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช อาคารสภาวิชาชีพบัญชี สุขุมวิท 21 (อโศก)

การรวบรวมแบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกาศใช้ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหา ผลกระทบที่อาจได้รับจากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า และผลกระทบต่อการรับรู้รายการของสัญญาเช่าและงบการเงินที่นำเสนอ

ข้อมูลความเห็นนี้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา ร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ครั้งที่ 3 สำหรับกลุ่มผู้ให้สินเชื่อสถาบันการเงิน และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ที่จัดขึ้นเมื่อวันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เวลา 13.00 - 16.00 น. โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 86 จากจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณา ทั้งสิ้นจำนวน 112 คน แบ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) จำนวน 23 ราย ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA) จำนวน 1 ราย ผู้ทำบัญชี/เจ้าหน้าที่แผนกบัญชี จำนวน 26 ราย CFO จำนวน 1 ราย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง จำนวน 5 ราย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการลงทุน จำนวน 3 ราย นักวิเคราะห์ จำนวน 31 ราย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อ จำนวน 10 ราย อื่น ๆ จำนวน 6 ราย

ข้อมูลผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาแบ่งตามประเภทธุรกิจ 3 ประเภท ดังนี้

กราฟแสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งประเภทธุรกิจ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ ทราบว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในประเทศไทย สำหรับกิจการ PAE รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ทราบและไม่ทราบ	ร้อยละ
ทราบ	79
ไม่ทราบ	21

2. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ ทราบว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนดให้วิธีการบัญชีสำหรับผู้เช่า (single lessee accounting model) และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับทุกสัญญาเช่าที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือนเว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำโดยผู้เช่าต้องรับรู้สิทธิในการใช้สินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่ยังไม่ได้จ่ายชำระ คิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้

ทราบและไม่ทราบ	ร้อยละ
ทราบ	77
ไม่ทราบ	23

3. ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ ทราบว่าข้อกำหนดใหม่ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ อาจส่งผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงินของกิจการผู้เช่า เช่น ทำให้มูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เป็นต้น อันอาจส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ เช่น อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity ratio) และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้

ทราบและไม่ทราบ	ร้อยละ
ทราบ	84
ไม่ทราบ	16

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ทราบว่าข้อกำหนดใหม่ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ อาจส่งผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนของกิจการผู้เช่า เนื่องจากกิจการผู้เช่าต้องคิดค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายสินทรัพย์ตามสัญญาเช่า และมีดอกเบี้ยเกิดขึ้นตามสัญญาเช่าซึ่งเกิดจากการตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) ของหนี้สินตามสัญญาเช่า เช่น ทำให้ EBITDA ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากค่าเช่าลดลง ต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินจากสัญญาเช่า เป็นต้น โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ทราบและไม่ทราบ	ร้อยละ
ทราบ	79
ไม่ทราบ	21

5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบว่ามีข้อกำหนดใหม่ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ อาจส่งผลกระทบต่อการแสดงรายการในงบกระแสเงินสดของกิจการผู้เช่า โดยส่วนของเงินต้นของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกจัดประเภทเป็นกิจกรรมจัดหาเงิน และส่วนของดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่าขึ้นอยู่กับนโยบายของกิจการซึ่งอาจถูกจัดประเภทเป็นกิจกรรมดำเนินงานหรือกิจกรรมจัดหาเงินก็ได้ ทั้งนี้โดยภาพรวมของงบกระแสเงินสดเข้าออกไม่ได้เปลี่ยนแปลง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ทราบและไม่ทราบ	ร้อยละ
ทราบ	67
ไม่ทราบ	33

6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดใหม่ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อนโยบายและหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจของสถาบันการเงินหรือไม่ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ผลกระทบ	ร้อยละ
มีผลกระทบมากที่สุด	3
มีผลกระทบมาก	29
มีผลกระทบปานกลาง	40
มีผลกระทบน้อย	5
มีผลกระทบน้อยมาก	4
ไม่มีผลกระทบ	19

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สอบถามดังนี้

1. ถ้าสถาบันการเงินมีการทำความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงและลักษณะสัญญาเช่าของลูกค้า
2. ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจ

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดใหม่ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อกรณีผิดเงื่อนไขในสัญญาผู้ยืมของผู้ขอสินเชื่อหรือไม่ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ผลกระทบ	ร้อยละ
มีผลกระทบมากที่สุด	3
มีผลกระทบมาก	25
มีผลกระทบปานกลาง	34
มีผลกระทบน้อย	12
มีผลกระทบน้อยมาก	6
ไม่มีผลกระทบ	20

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สอบถามดังนี้

1. ขึ้นอยู่กับกลุ่มลูกค้าเดิมว่ามีสัญญาเช่ามากน้อยเท่าใด
2. ยังไม่แน่นอนว่าจะกระทบแต่ลงทะเบียนการเงินมากน้อยแค่ไหน

8. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คิดว่าควรมีมาตรการใดบ้างเพื่อช่วยลดผลกระทบต่อการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ความเห็น	ร้อยละ
ไม่มีผลกระทบ	21
เปลี่ยนนโยบายและหลักเกณฑ์ใช้พิจารณาสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ	52
ผ่อนปรนเงื่อนไขในสัญญากู้ยืมของผู้ขอสินเชื่อ	27

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สอบถามดังนี้

1. พิจารณากระแสเงินสดมากขึ้น
2. ปรับเปลี่ยน KPI ในการวัดผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน มาเป็นการพิจารณาในเรื่องความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และการจัดการความเสี่ยง ดูสัดส่วนทางการเงินตัวอื่นประกอบ เช่น อัตราส่วนลูกหนี้ต่อยคุณภาพต่อยอดลูกหนี้รวม
3. พิจารณา case by case ของผู้กู้

9. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ท่านคิดว่าการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดใหม่ ส่งผลให้ได้รับประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ความเห็น	ร้อยละ
เพิ่มความโปร่งใสของสภาพเสี่ยงทางการเงิน และเงินทุนของกิจการผู้เช่า	37
การรายงานฐานะทางการเงินมีความถูกต้อง	36
ประโยชน์เรื่องความสามารถเปรียบเทียบได้	27

เรื่องอื่นๆ

10. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจสำหรับเนื้อหาของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย	ร้อยละ
มากที่สุด	2
มาก	2
ปานกลาง	55
น้อย	21
น้อยมาก	20

11. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าสภาวิชาชีพบัญชีควรดำเนินการจัดหลักสูตรอบรมโดยเฉพาะ หรือจัดทำคู่มืออธิบายเพิ่มเติม สำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้หรือไม่ และคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย	ร้อยละ
เห็นด้วย	99
ไม่เห็นด้วย	1

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. วิธีการบันทึกบัญชี case study
2. ตัวอย่างสัญญาที่ควรพิจารณา โดยให้บริษัทต่าง ๆ ส่งคำถามเป็นการล่วงหน้าเพื่อชี้แจงรวมในที่สัมมนาฯ
3. มีหลายเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ
4. ควรจัดทำหลักสูตรอบรม/คู่มืออธิบาย/ประชาสัมพันธ์ให้กระจายทั่วถึงเจ้าของธุรกิจ/ผู้ประกอบการให้เข้าใจและเตรียมตัวรับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับธุรกิจค่อนข้างมาก
5. ควรมีตัวอย่างประกอบเป็นหลาย ๆ กรณีที่เป็นจริงทางภาคปฏิบัติ เช่น ตัวอย่างประกอบการรับรู้และปรับรายการในการใช้ครั้งแรก
6. ควรมีตัวอย่างการคำนวณ/การคิดดอกเบี้ยเพื่อให้นักบัญชีเห็นภาพมากขึ้น

*****